

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник Державного науково-
дослідного інституту авіації

Владислав ШОСТАК

2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник Головного управління
державної авіації України

Андрій ТЕЛЕГІН

2023 р.

ТИМЧАСОВИЙ ПОРЯДОК
розроблення авіаційними підприємствами України бюлетенів
промисловості на авіаційну техніку державної авіації, за якою не
здійснюється авторський нагляд

Київ-2023

I. Загальні положення

1. Правилами сертифікації повітряних суден, пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання, які належать до військової техніки, а також організацій розробника та виробника (Частина-21В), затвердженими наказом Міністерства оборони України від 03 листопада 2016 року № 586, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 12 грудня 2016 року за № 1603/29733 (далі – Частина-21В), впроваджено процедури схвалення змін типової конструкції авіаційної техніки державної авіації України, у тому числі такої, за якою не здійснюється авторський нагляд (далі – АТ).

На період дії в Україні правового режиму воєнного стану встановлено цей Тимчасовий порядок розроблення авіаційними підприємствами України бюлетенів промисловості на авіаційну техніку державної авіації, за якою не здійснюється авторський нагляд (далі – Порядок), в якому визначені заходи з розроблення, погодження, затвердження та схвалення бюлетенів для прискореного і спрощеного впровадження змін типової конструкції АТ з дотриманням положень Правил інженерно-авіаційного забезпечення державної авіації України, затверджених наказом Міністерства оборони України від 05 липня 2016 року № 343, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08 серпня 2016 року за № 1101/29231.

2. Замовниками робіт із впровадження змін типової конструкції АТ (розроблення бюлетенів промисловості) в рамках цього Порядку є головні інженери авіації видів Збройних Сил України та уповноважені особи інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції України, Служби безпеки України, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, органів охорони державного кордону України, митних органів (далі – Замовник).

3. Бюлетені розробляють авіаційні підприємства України, які схвалені (сертифіковані) у встановленому Міністерством оборони України порядку. У разі наявності декількох організацій, які можуть виконувати роботи з розроблення бюлетенів на однотипній АТ, організація-розробник бюлетеня (далі – Розробник) визначається Замовником.

4. Потреба у виданні бюлетеня визначається Замовником за згодою Розробників.

Роботи за бюлетенями виконуються на АТ для:

- покращення тактико-технічних та експлуатаційних характеристик;
- підвищення надійності;
- усунення конструктивних та виробничих недоліків;
- впровадження імпортозаміщення.

5. Ідентифікація бюлетенів.

Розробник проставляє на титульному аркуші у правому нижньому куті номер бюлетеня (залишаючи місце для трьох цифр четвертої групи цифр або узгоджуючи їх з Головним управлінням державної авіації України (далі – ГУДАУ), наприклад:

Л1119215У-23-С17-____-01

Номер бюлетеня повинен складатися з таких даних:

перша група цифр та літер – умовний індекс основного виробу (комплектувального виробу), який визначено в коді предмета постачання за Військовим класифікатором озброєння, військової техніки та майна Міністерства оборони України;

Л1119215У-XX-СХХ-ХХХ-ХХ

друга група, що складеться з двох цифр – рік введення бюлетеня в дію;

Л1119215У-23-СХХ-ХХХ-ХХ

третя група – рейтинг компонента категорії С відповідно до стандарту “S1000D Класифікація систем. Основні системи”. Рейтинги наведено у додатку 2 до Правил схвалення організацій з технічного обслуговування та ремонту авіаційної техніки державної авіації (Частина-145В), затверджених наказом Міністерства оборони України від 23 грудня 2016 року № 714, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06 лютого 2016 року за № 161/30029 (далі – Частина-145В).

Л1119215У-23-С17-ХХХ-ХХ

четверта група цифр – порядковий номер бюлетеня відповідно до реєстрації його в ГУДАУ;

Л1119215У-23-С17-001-ХХ

п’ята група, яка складається з двох цифр – шифр бюлетеня.

Цифри у п’ятій групі означають таке:

01 – бюлетень шифру БА;

02 – бюлетень шифру БД;

03 – бюлетень шифру БУ;

04 – бюлетень шифру БЕ;

05 – бюлетень шифру БР.

Л1119215У-23-С17-001-01

Примітка. У разі використання змішаного шифру, застосовується і змішаний код. Наприклад, бюлетень шифру БА/БЕ буде мати групу цифр 14.

6. Бюлетені видаються з нижченаведеними позначеннями:

БА – бюлетені, направлені на усунення конструктивних і виробничих недоліків, що викликали припинення експлуатації АТ;

БД – бюлетені, направлені на усунення конструктивних і виробничих недоліків, що не приводять до припинення експлуатації АТ;

БУ – бюлетені, направлені на поліпшення конструкції і підвищення надійності АТ;

БЕ – бюлетені, щодо яких змінюють експлуатаційну документацію АТ (за винятком керівництва з льотної експлуатації та інструкції з розрахунку дальності та тривалості польоту);

БР – бюлетені, які змінюють ремонтну документацію АТ.

7. Наукове і методичне забезпечення розробки бюлетенів покладається на Державний науково-дослідний інститут авіації (далі – ДНДІА). У разі потреби розроблення/погодження доповнень/змін до льотної експлуатаційної документації, залучається Державний науково-дослідний інститут випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки.

8. Доповнення/зміни до льотної експлуатаційної документації розробляються відповідно до вимог наказу Міністерства оборони України від 28 грудня 2020 року № 491 “Про затвердження Порядку розробки керівництва з льотної експлуатації повітряного судна державної авіації України”, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 04 березня 2021 року за № 288/35910.

9. Рішення на розроблення бюлетеня оформлюється документально (типова форма Рішення наведена в додатку). Його проєкт відпрацьовується ДНДІА на запит Замовника, погоджується визначеними установами і організаціями та подається начальником ДНДІА на затвердження начальнику ГУДАУ.

Оригінал затвердженого Рішення про розроблення бюлетеня обліковується, зберігається відповідно до встановленого порядку в ГУДАУ. Інформація щодо Рішення про розроблення бюлетеня вноситься до переліку рішень з питань підтримання льотної придатності, що ведеться у ГУДАУ в електронному вигляді. ГУДАУ розсилає копії затвердженого Рішення про розроблення бюлетеня у визначені установи і організації.

10. Порядок фінансування робіт із розроблення бюлетенів та виконання за ними робіт здійснюється відповідно до законів України про здійснення публічних та оборонних закупівель.

II. Розроблення бюлетенів

1. Підставою для початку робіт із розроблення бюлетеня є затверджене Рішення про розроблення бюлетеня.

2. Технологія робіт, що викладається у бюлетенях БА, БД або БУ, розробляється із урахуванням виконання їх в умовах експлуатуючої організації або в організації з технічного обслуговування та ремонту АТ.

Технологія робіт попередньо перевіряється Розробником на екземплярі АТ з урахуванням усіх його модифікацій. У разі відсутності у Розробника схвалення (як організації з технічного обслуговування та ремонту) відповідно до Частини-145В, технологія робіт може відпрацьовуватись на іншому авіаційному підприємстві України, що має відповідне схвалення на технічне обслуговування та ремонт. У разі відсутності екземпляра АТ, необхідного для відпрацювання технології робіт, Замовник надає його за встановленим порядком.

3. За результатами попереднього відпрацювання технології робіт оформлюється спільний акт перевірки ефективності виконаних робіт за бюлетенем, який підписується Розробником та представництвом Замовника.

4. Якщо заходи, передбачені бюлетенями БА, БД, або БУ, потребують змін тексту відповідної експлуатаційної або ремонтної документації на повітряне судно, то бюлетені БЕ або БР повинні бути розроблені і затверджені одночасно з бюлетенями БА, БД, або БУ. Для двигунів, повітряних гвинтів та комплектувальних виробів оформлення бюлетенів БА, БД та БУ проводити разом з бюлетенем БЕ або БР на підставі єдиного Рішення про розроблення бюлетеня, з присвоєнням їм шифрів: БА/БЕ, БА/БР, БД/БЕ, БД/БР, БУ/БЕ, БУ/БР.

5. Бюлетені БА, БД або БУ повинні містити вступну частину та розділи, які розташовуються в такому порядку (де застосовно):

- вимоги до заходів безпеки під час виконання робіт;
- порядок проведення робіт;
- контроль працездатності АТ;
- трудомісткість робіт, які виконуються;
- комплектувальні вироби, обладнання, пристосування, спеціальний інструмент, матеріали і документація, які необхідні для проведення робіт за бюлетенями;
- вказівки стосовно подальшого використання складових частин або комплектувальних виробів, що знімаються;
- зміни характеристик АТ;
- зміни комплектації запасних частин, інструментів та пристосувань;
- експлуатаційні та ремонтні документи;
- додатки.

Залежно від особливостей АТ та робіт, що проводяться, окремі розділи дозволяється виключати, а також додавати нові.

6. Бюлетені БЕ або БР повинні містити:

- титульний аркуш;
- вступну частину;
- номери сторінок документа, які замінюються;
- зміст змін;
- номера АТ, на які розповсюджуються зміни;
- додатки у вигляді аркушів заміни відповідного документа.

III. Порядок погодження, затвердження та схвалення бюлетеня

1. Установи та організації, з якими бюлетень повинен бути погоджений, визначаються у Рішенні про розроблення бюлетеня.

З представництвом Замовника бюлетень погоджується за результатами перевірки та оформленого спільного акту.

2. Бюлетень затверджується Розробником і направляється разом із його копією та необхідними матеріалами (у тому числі з вищезазначеним спільним актом перевірки ефективності виконаних робіт за бюлетенем) Замовнику для затвердження.

3. Оригінал та копію бюлетеня Замовник направляє на адресу ГУДАУ. Бюлетень схвалюється для використання в державній авіації підписом заступника начальника Головного управління державної авіації України (згідно з розподілом повноважень). Схваленому бюлетеню присвоюється порядковий реєстраційний номер, після чого його оригінал разом із розрахунком розсилки зацікавленим адресатам (кількість примірників бюлетеня зазначається у Рішенні про розроблення бюлетеня) повертається Розробнику для зберігання та розмноження.

В ГУДАУ ведеться реєстр (перелік) бюлетенів, схвалених для застосування у державній авіації України в електронному вигляді та зберігаються копії бюлетенів.

4. Оригінал бюлетеня зберігається у Розробника. Розробник розсилає необхідну кількість облікованих копій згідно з розрахунком розсилки.

IV. Порядок виконання робіт за бюлетенями

1. Виконання робіт за бюлетенями здійснюється на підставі відповідних договорів (державних контрактів), укладених відповідно до законодавства України про здійснення публічних та оборонних закупівель.

2. АТ для виконання робіт за бюлетенями та строки виконання робіт визначаються Замовником.

3. Роботи за бюлетенями можуть виконуватися схваленою організацією з технічного обслуговування та ремонту (далі – Виконавець). Виконавець і місце проведення робіт визначаються у Рішенні про розроблення бюлетеня. В умовах експлуатуючої організації роботи виконуються бригадою від Виконавця. Для проведення та контролю складних робіт в умовах експлуатуючої організації до складу бригади можуть залучатися представники підрозділу Виконавця, які здійснюють технічний контроль. Керівник бригади призначається наказом Виконавця за узгодженням з представництвом Замовника.

4. Керівнику бригади видається, підписане уповноваженою посадовою особою Виконавця і представництвом Замовника, доручення на право виконання робіт в умовах експлуатуючої організації.

5. Допуск представників Виконавця на об'єкти експлуатуючої організації для виконання робіт за бюлетенями здійснюється встановленим в експлуатуючій організації порядком після перевірки документів, які посвідчують їх повноваження на право виконання робіт за вищезазначеним дорученням.

6. Допоміжні роботи, пов'язані з виконанням робіт за бюлетенями (підготовка, демонтаж, монтаж тощо) виконуються персоналом експлуатуючої організації або Виконавця (зазначається у бюлетені).

7. Рішення щодо використання обладнання, яке знято під час виконання робіт за бюлетенями і залишається на балансі експлуатуючої організації, приймає Замовник.

V. Контроль якості та облік робіт, що виконуються

1. Контроль якості робіт, що виконуються, здійснюють:
під час проведення робіт в умовах експлуатуючої організації – посадова особа експлуатуючої організації та керівник бригади Виконавця;
під час проведення робіт у Виконавця – підрозділ Виконавця, який здійснює технічний контроль, та представництво Замовника.

Після виконання повного обсягу робіт, передбачених в бюлетені, робиться запис у формулярі (паспорті) АТ про виконання бюлетеня з відміткою про придатність АТ до подальшої експлуатації. Записи завіряються підписами посадових осіб, які здійснювали контроль якості робіт.

2. Виконання та приймання робіт оформлюється в триденний строк після їх закінчення технічним актом у трьох примірниках призначеною керівником експлуатуючої організації комісією.

До складу комісії під час проведення робіт в умовах експлуатуючої організації включаються:

заступник керівника експлуатуючої організації з інженерно-авіаційної служби;

керівник бригади Виконавця.

Примірники технічного акту затверджуються керівником експлуатуючої організації і направляються Виконавцю і представництву Замовника. Один примірник залишається в справі експлуатуючої організації.

До складу комісії під час проведення робіт у Виконавця включаються:
представник підрозділу Виконавця, який здійснює технічний контроль;
представник Замовника;
керівник бригади Виконавця.

Примірники технічного акта затверджуються уповноваженою посадовою особою Виконавця. Один примірник направляється експлуатуючій організації, інші примірники залишаються в справах Виконавця і представництва Замовника.

3. Облік робіт, що виконуються за бюлетенями, ведуть експлуатуючі організації, Виконавці та представництва Замовника відповідно до керівних документів.

Заступник начальника Державного
науково-дослідного інституту авіації
з наукової роботи
полковник

Сергій ПАЩЕНКО

“ 12 ” 12 2023 р.

Заступник начальника Головного
управління державної авіації
України
полковник

Віталій ЯРОШЕНКО

“ 12 ” 12 2023 р.

Додаток

до Тимчасового порядку розроблення авіаційними підприємствами України бюлетенів промисловості на авіаційну техніку державної авіації, за якою не здійснюється авторський нагляд

Типова форма Рішення про розроблення бюлетенів промисловості авіаційними підприємствами України на авіаційну техніку державної авіації, за якою не здійснюється авторський нагляд

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Головного управління
державної авіації України

(військове звання за наявності, підпис)
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

“ ___ ” _____ 20__ р.

ПОДАЮ НА ЗАТВЕРДЖЕННЯ

Начальник Державного науково-дослідного
інституту авіації

(військове звання за наявності, підпис)
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

“ ___ ” _____ 20__ р.

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника Головного управління
державної авіації України

(військове звання за наявності, підпис)
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

“ ___ ” _____ 20__ р.

РІШЕННЯ

про розроблення бюлетеня _____
(назва бюлетеня)

ПОГОДЖЕНО

Замовник робіт (найменування
посади уповноваженої посадової
особи)

(військове звання за наявності,
підпис) (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

“ ___ ” _____ 20__ р.

ПОГОДЖЕНО

Розробник
(найменування
уповноваженої
особи)

(підпис) (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

“ ___ ” _____ 20__ р.

ПОГОДЖЕНО

бюлетеня Начальник Державного науково-
посади дослідного інституту випробувань і
посадової сертифікації озброєння та військової
техніки (за потреби)

(військове звання за наявності, підпис)
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

“ ___ ” _____ 20__ р.

ПОГОДЖЕНО

Начальник Управління
представництв замовника

(військове звання за
наявності, підпис)
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

“ ___ ” _____ 20__ р.

Структура Рішення

Продовження додатка

1. Підстава для проведення роботи і підготовки Рішення.
2. Шифр бюлетеня, строк його розроблення та видання.
3. Розробник бюлетеня.
4. Організація з технічного обслуговування та ремонту, в якій планується відпрацьовуватись технологія робіт.
5. Джерело фінансування робіт із розроблення бюлетенів та виконання за ними робіт.
6. Визначення екземпляра АТ для перевірки технології виконання робіт.
7. Завдання учасникам робіт із розроблення бюлетенів.
8. Місце виконання робіт.
9. Порядок організації робіт, постачання складових частин та/чи комплектувальних виробів тощо.
10. Установи та організації, з якими бюлетень повинен бути погоджений.
11. Кількість примірників бюлетеня.

Замовник робіт (найменування посади
уповноваженої посадової особи замовника
робіт)

(військове звання) (підпис)

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

“ ” 20__ р.

Начальник управління первинної льотної
придатності Головного управління
державної авіації України

(підпис)

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

“ ” 20__ р.

Начальник науково-дослідного управління
розвитку та модернізації військової авіаційної
техніки Державного науково-дослідного
інституту авіації
(військове звання) (підпис)

(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

“ ” 20__ р.